

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MARKAZIY BANKI BOSHQARUVINING
QARORI

**BANK XIZMATLARI ISTE’MOLCHILARI BILAN O‘ZARO MUNOSABATLARNI
AMALGA OSHIRISHDA TIJORAT BANKLARINING FAOLIYATIGA QO‘YILADIGAN
MINIMAL TALABLAR TO‘G‘RISIDAGI NIZOMGA O‘ZGARTIRISH VA
QO‘SHIMCHALAR KIRITISH HAQIDA**

**[O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2023-yil 26-yanvarda ro‘yxatdan
o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3030-8]**

O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasining Markaziy banki to‘g‘risida”gi [Qonuniga](#) muvofiq Markaziy bank boshqaruvi qaror qiladi:

1. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2018-yil 28-apreldagi 16/18-son qarori (ro‘yxat raqami 3030, 2018-yil 2-iyul) (Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 03.07.2018-y., 10/18/3030/1440-son) bilan tasdiqlangan Bank xizmatlari iste‘molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi [nizomga ilovaga](#) muvofiq o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritilsin.

2. Mazkur qaror rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran uch oydan keyin kuchga kiradi.

Rais M. NURMURATOV

Toshkent sh.,
2023-yil 4-yanvar,
30/10-son

O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2023-yil 4-yanvardagi 30/10-son [qaroriga](#)
ILOVA

**Bank xizmatlari iste‘molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat
banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga kiritilayotgan
o‘zgartirish va qo‘shimchalar**

1. [Muqaddima](#) quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Mazkur Nizom bank xizmatlari iste‘molchilarining huquq va manfaatlarini himoyalash maqsadida bank xizmatlari iste‘molchilari (bundan buyon matnda iste‘molchilar deb yuritiladi) bilan munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining (bundan buyon matnda bank deb yuritiladi) faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablarni belgilaydi.”.

2. [27-band](#) quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“27. Kredit shartnomasi tuzilgunga qadar bank iste‘molchiga quyidagi axborotni taqdim etadi:

kredit olish uchun qarz oluvchiga qo‘yiladigan talablar;

kreditning turi;

kreditning eng ko‘p miqdori va valyutasi, shu jumladan chet el valyutasi bilan bog‘liq ehtimoliy tavakkalchiliklari (chet el valyutasi bo‘yicha kurslar o‘zgarishi natijasida yuzaga keladigan moliyaviy yo‘qotish bilan bog‘liq tavakkalchilik) haqida ogohlantiradi;

kreditdan foydalanish muddati;

foiz stavkasining yillik nominal qiymati, o‘zgaruvchan foiz stavkalari qo‘llanilganda esa ularni aniqlash tartibi, shuningdek iste‘molchi-jismoniy shaxslar murojaat qilgan sanadagi kreditning to‘liq qiymati. Bunda jismoniy shaxslarga ajratiladigan kreditlarning (mikroqarzlarning) to‘liq qiymatini hisoblash mazkur Nizomning 1-ilovasiga muvofiq tartibda amalga oshiriladi;

kreditdan foydalanganlik uchun foizlar hisoblash boshlanadigan sana yoki uni aniqlash tartibi;

vositachilik haqlari, tariflar va kredit olish hamda unga xizmat ko‘rsatish bilan bog‘liq bo‘lgan boshqa to‘lovlarning batafsil ro‘yxati va miqdorlari;

kredit shartnomasi bo'yicha majburiyatlar bajarilmagan taqdirda iste'molchining javobgarligi va tavakkalchiliklari;

kredit berish, shu jumladan masofaviy xizmatlar ko'rsatish tizimlari orqali kredit berish usullari;

qarz oluvchining kreditni qaytarish, kredit bo'yicha foizlarni va boshqa to'lovlarni to'lash chog'idagi to'lovlarning davriyligi;

garovga qo'yuvchi, kafil (kafolat beruvchi) va kredit shartnomasining tarafi hisoblangan boshqa shaxsning javobgarligi;

bank va iste'molchining huquqlari va majburiyatlari, shu jumladan muddati o'tkazib yuborilgan qarzдорlikni undirish jarayonida iste'molchining huquqlari, shuningdek bank xizmatlarini ko'rsatish shartnomasida ko'zda tutilgan taraflarning javobgarligi haqidagi ma'lumotlar;

iste'molchi tomonidan kredit olish uchun taqdim etilgan hujjatlarni ko'rib chiqish, kreditni taqdim etish va undan foydalanish muddatlari;

kredit olish uchun zarur bo'lgan hujjatlarning to'liq ro'yxati;

kredit berish to'g'risidagi shartnoma bo'yicha majburiyatlar bajarilishini ta'minlash turlari;

kredit ta'minotiga qabul qilinadigan garov turlari (agar garov talab qilinsa);

kreditni muddatidan oldin so'ndirish tartibi;

kredit shartlarini o'zgartirish tartibi, shu jumladan qarzдорlikni qaytarish muddatlarini qayta ko'rib chiqish va undiruvni garov mulkiga qaratish tartib-taomili.”.

3. Quyidagi mazmundagi 27¹-band bilan to'ldirilsin:

“27¹. Bank oldidagi majburiyatlar ta'minoti sifatida mulkini garovga qo'yayotgan yoki kafil bo'layotgan uchinchi shaxslarga kelgusida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatarlar, xususan qarz oluvchi tomonidan kredit va unga hisoblangan foizlar o'z vaqtida to'lanmagan taqdirda, kredit bo'yicha yuzaga kelgan qarzдорliklarni qoplash uchun qonunchilikka va shartnomaga muvofiq uchinchi shaxsning garovdagi mol-mulkiga yoxud kafilning mol-mulkiga undiruv solidar yoki subsidiar javobgarligi tartibida qaratilishi mumkinligini tushuntirishi lozim.”.

4. 33-bandda:

quyidagi mazmundagi uchinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“iste'molchilarga subordinar qarzni omonat (depozit) yoki omonatga (depozitga) tenglashtirilgan qarz sifatida taklif etish;”;

uchinchi va **to'rtinchi xatboshilar** tegishli ravishda to'rtinchi va beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

5. Quyidagi mazmundagi 36¹²-band bilan to'ldirilsin:

“36¹². Banklar:

kredit ajratish qoidalarida belgilangan muddatda iste'molchi tomonidan kredit olish uchun taqdim etilgan hujjatlarni ko'rib chiqishi hamda kredit ajratish to'g'risida yoki kredit ajratishni asoslantirilgan holda rad etish haqida qaror qabul qilishi;

kredit ajratish to'g'risida yoki kredit ajratishni asoslantirilgan holda rad etish haqida qabul qilingan qaror to'g'risida bunday qaror qabul qilingan kundan e'tiboran uch kundan kechiktirmay iste'molchini yozma ravishda xabardor qilishi shart.

Bunda, agar xabarnoma iste'molchiga elektron pochta, SMS-xabar yoki masofaviy xizmat ko'rsatish tizimlari orqali yuborilgan bo'lsa, unda bank iste'molchi uchun uning so'roviga muvofiq xabarnomani yozma qog'oz shaklda ham taqdim etish imkoniyatini ta'minlashi lozim.”.

6. 37⁴-bandning **birinchi xatboshisidagi** “qarz oluvchi tomonidan shartnomaga” degan so'zlar “kredit (qarz) shartnomasiga” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

7. **41-banddan** “so'ndirish jadvalini ilova qilgan holda” degan so'zlar chiqarib tashlansin.

8. **43-banddagi** “yetkazadi” degan so'z “yuboradi” degan so'z bilan almashtirilsin.

(Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 27.01.2023-y., 10/23/3030-8/0057-son)